

Bibliografie

1. Shui I.M., Weintraub E.S., Gust D.A. *Parents concerned about vaccine safety: Differences in race/ethnicity and attitudes*, in: *Am J. Prev. Med.*, 2006, no. 31, p. 244-51.
2. Shaw K.M., Barker L.E. *How do caregivers know when to take their child for immunizations?*, in: *BMC Pediatr.*, 2005, nov. 29; no. 5, p. 44.
3. *Promovarea sănătății și educația pentru sănătate*. Școala Națională de Sănătate Publică și Management Sanitar. București, Public H. Press, 2006, 242 p.
4. Jigau M., Botnaric P., Chiru M. ș.a., *Tehnologiile informatice și de comunicare în consilierea carierei*. București, 2002. <http://www.mevoc.net/publik/>, 145.
5. Tudose F., *Orizonturile psihologiei medicale*, București, Ed. Medicina, 2003. Cap. 5. *Aspecte ale comunicării cu pacientul*, p. 177-227.
6. Морозов А.В., *Деловая психология*. Курс лекций. Учебник для высших и средних специальных учебных заведений. СПб, Академический Проект, 2005, 576 с.

Prezentat la 5.10.2011

Victoria Bucov,
dr. hab. în med., CNSP
Tel.: 574587;
e-mail: vbucov@cnspl.md

STUDIUL NIVELULUI
DE INFECTARE CU VIRUSUL
HEPATITEI VIRALE C A FEMEILOR
DE VÂRSTĂ FERTILĂ DIN R. MOLDOVA

Petru IAROVOI¹, Marina ISAC², Luminița GUȚU²,
Octavian SAJEN¹, Vladimir GURIEV¹,
¹Laboratorul *Epidemiologia hepatitelor virale*, CNSP;
²USMF Nicolae Testemițanu

Summary**Study of the level of infection with viral hepatitis C in women of childbearing age in Moldova**

Viral hepatitis C is a major problem for public health due to current high rate of chronicity, adverse consequences, socio-economic implications and, last but not least, because of the possibility of maternal-fetal transmission of it. The article „Study of the level of infection with viral hepatitis C in women of childbearing age in Moldova” presents survey data of the level of infection with hepatitis C virus in 1291 women of childbearing age in different geographical areas of Moldova. It was determined that 1,9% of women of childbearing age are considered anti-HCV positive.

Key words: women of childbearing age, marker, anti-HCV, infection level.

Резюме**Изучение уровня заражения гепатитом С женщин детородного возраста в Республике Молдова**

Вирусный гепатит С является острой проблемой общественного здравоохранения в связи с высоким уровнем хронических, неблагоприятных последствий, социально-экономических последствий и, не в последнюю очередь, из-за возможности передачи вируса от матери к ребенку. В статье приведены данные обследования уровня заражения гепатитом С 1291 женщин детородного возраста в разных географических районах Молдовы. Было установлено, что 1,9% женщин детородного возраста являются маркер-анти-НСV положительными.

Ключевые слова: женщины детородного возраста, маркер, анти-НСV, уровень инфицирования.

Introducere

Hepatita virală C reprezintă o problemă actuală de sănătate publică din cauza ratei înalte de cronicizare, a urmărilor nefaste, implicațiilor socioeconomice și, nu în ultimul rând, din cauza posibilității transmiterii materno-fetale a acesteia. Conform estimărilor recente ale OMS, circa 200 de milioane de persoane, sau 3% din populația mondială, sunt infectate cu virusul hepatic C (VHC), anual înregistrându-se între 3 și 4 milioane de cazuri noi de hepatită C.

Prevalența anticorpilor anti-HCV variază în limite largi, în funcție de riscul la care sunt supuse unele grupuri populaționale. Astfel, prevalența anticorpilor anti-HCV la bolnavii cu hemofilie este de 80-90%; la utilizatorii de droguri injectabile variază între 49% și 80%; la persoanele homosexuale e de 4-8%; la cele heterosexuale sau/și cu parteneri multipli – de 2-8%; la pacienții ce au în anamneză dializă iterativă – 30%; la bolnavii cu ITS variază între 3% și 22% [2, 4]. La personalul care lucrează în sectorul sanitar prevalența anticorpilor specifici este de 2-6%. Donatorii de sânge prezintă seroevidențe pentru infecția cu VHC între 0,01% și 0,7% în Europa, în SUA și Australia – 0,2 și 0,3%, în timp ce în Egipt prevalența se ridică la 17% [1]. În Republica Moldova prevalența anticorpilor este de 4,3% [5].

Având în vedere faptul că donatorii de sânge sunt un grup populațional supus unei preselecții înainte de testarea anticorpilor anti-HCV, o imagine ceva mai reală o oferă studiile seroepidemiologice

întreprinse în rândurile populației generale. S-a constatat, asemănător infecției cu VHB, o prevalență mai ridicată a infecției cu VHC la populația generală (2-5%) [6]. În Republica Moldova prevalența anti-HCV este de 1,4% printre copii și 2,3% la femeile gravide [3]. Pentru hepatita virală C este demonstrată posibilitatea infectării perinatale, astfel riscul transmiterii HVC de la mame pozitive, cu ARN VHC, copiilor nou-născuți constituie circa 10% [8].

Studiile recente asupra mai multor generații ale unei familii au pus în evidență secvențe ADN complementare de VHC, respectiv s-a constatat că secvențele genomice ale copiilor și mamelor au avut o similaritate de 94-98%. Astfel, se suspectează infectarea copiilor in utero sau în timpul nașterii. Transmiterea materno-fetală depinde de gradul viremiei (peste 107 copii genomice/ml), de antecedentele transfuzionale, utilizarea drogurilor injectabile de către gravidă sau de tipul de alimentație a copilului. Cu toate că genomul viral a fost detectat în laptele matern, n-a fost demonstrată o corelație între alimentația naturală și transmiterea virusului [7].

Metode și materiale

Pentru realizarea studiului au fost investigate 1291 de seruri de la femei de vârstă fertilă, inclusiv din zona de Nord a Republicii Moldova – 298 femei de vârstă fertilă (studente ale Colegiului de medicină din or. Bălți și lucrători medicali); 511 femei din zona de Centru a țării (studente la Colegiul pedagogic din or. Orhei și lucrători medicali ai Centrului Național Științifico-Practic Medicină de Urgență mun. Chișinău) și 482 de femei din zona de Sud a republicii (studente ale Colegiului pedagogic și Colegiului de medicină din or. Comrat).

Investigațiile de laborator au fost efectuate în Laboratorul *Epidemiologia hepatitelor virale* al Centrului Național de Sănătate Publică (Laboratorul de referință în diagnosticul hepatitelor virale și infecției HIV/SIDA). Serurile de la pacienți au fost testate prin metoda ELISA (Enzyme linked immunosorbent Assay) la anti-HCV.

Pentru investigații au fost utilizate truse de diagnostic produse de firma *BioRad* (Franța), care au sensibilitate față de anti-HCV de 99,5% și specificitate de 99,8%, și teste de diagnostic produse de firma *Dia-Pro Bioprobes* (Italia), care au o sensibilitate pentru anti-HCV de 99,5% și, respectiv, specificitatea de 99,3%.

Rezultate obținute și discuții

Investigațiile efectuate au relevat că markerul anti-HCV a fost depistat în medie pe republică la 1,9%

din femeile de vârstă fertilă examinate: în zona de Nord acest marker a fost depistat la 1,7% femei de vârstă fertilă, în zona de Centru – la 2,0% și în zona de Sud – la 2,1% (vezi tabelul, figura 1).

Rezultatele investigațiilor privind prezența anti-HCV la femeile de vârstă fertilă în zonele geografice ale R. Moldova

Nr. d/o	Vârsta (ani)	Nr. probelor de ser	Anti-HCV	
			poz	M (%) ±m
1.	Nord	298	5	1,7±0,74
2.	Centru	511	10	2,0±0,62
3.	Sud	482	10	2,1±0,65
Total		1291	25	1,9±0,38

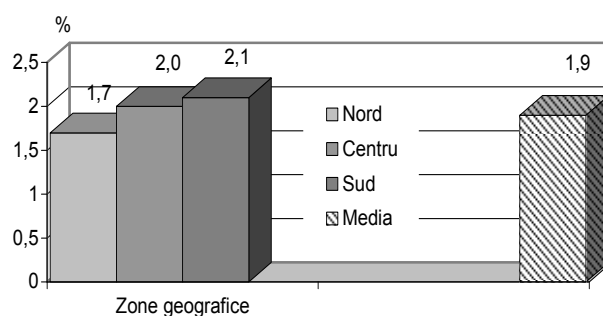

Figura 1. Nivelul de infectare cu virusul hepatic C a femeilor de vârstă fertilă în zonele geografice ale R. Moldova.

Pentru evaluarea frecvenței decelării markerului anti-HCV în zona de Nord, au fost investigate 298 de femei de vârstă fertilă – studente ale Colegiului de medicină din or. Bălți și lucrători medicali. Femeile au fost repartizate pe grupe de vârstă: 20–24 ani – 268 persoane, 25–29 ani – 6 persoane, 30–34 ani – 12 persoane, 35–39 ani – 6 femei, 40–44 ani – 6 femei. Markerul anti-HCV a fost depistat doar la 5 dintre ele, ceea ce constituie 1,7% din numărul total de persoane investigate. Toate aceste 5 femei de vârstă fertilă pozitive la markerul anti-HCV au fost din grupa de vârstă 20-24 de ani, ceea ce reprezintă 1,9% din această grupă.

Pentru stabilirea ponderii femeilor de vârstă fertilă pozitive la markerul anti-HCV în zona de Centru, au fost investigate 511 femei, inclusiv pe grupele de vârstă: 15–19 ani – 215 femei, 20–24 ani – 63 persoane, 25–29 ani – 42 femei, 30–34 ani – 74 persoane, 35–39 ani – 88 femei, 40–44 ani – 29 femei. Rezultatele obținute denotă că în această zonă nivelul mediu de depistare a markerului anti-HCV a fost de 2,0% (10 rezultate pozitive). După grupele de vârstă investigate, rezultatele au fost următoarele: în

grupa de vârstă 15–19 ani au fost depistate 2 rezultate pozitive la markerul anti-HCV, ceea ce constituie 0,9%; în segmentul de vârstă 25–29 ani – 1 rezultat pozitiv, ceea ce constituie 2,4%; la femeile de 30–34 de ani – 1 rezultat pozitiv, sau 1,4%; la femeile de 35–39 de ani au fost identificate 3 rezultate pozitive, care constituie 3,4%; în grupa de vârstă 40–44 de ani au fost depistate 3 femei cu rezultate pozitive, sau 10,3% din numărul total de investigații. În grupa femeilor de vârstă fertilă de 20–24 de ani markerul anti-HCV nu a fost depistat (figura 2).

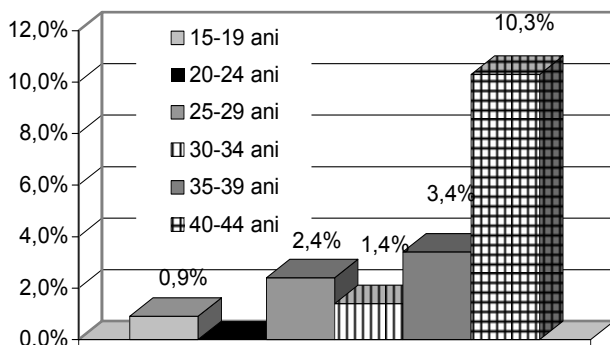

Figura 2. Prevalența anti-HCV în rândurile femeilor de vârstă fertilă pe grupe de vârstă în zona de Centru a R. Moldova.

Pentru evaluarea nivelului de depistare a markerului anti-HCV în rândurile femeilor de vârstă fertilă din zona de Sud, au fost supuse investigațiilor de laborator 482 de femei, studente la Colegiul pedagogic și la Colegiul de medicină din or. Comrat. Distribuția pe grupe de vârstă a acestora a fost următoarea: 15-19 ani – 165 femei, 20-24 ani – 234 femei, 25-29 ani – 37 persoane, 30-34 ani – 22 femei, 35-39 ani – 3 persoane, 40-44 ani – 21 femei. În zona de Sud a republicii markerul anti-HCV a fost decelat în medie la 2,1% (10 rezultate pozitive) din persoanele supuse investigațiilor. Seroprevalența markerului anti-HCV printre grupele de vârstă a variat între 1,8% și 6,5%. Rezultatele în grupele de vârstă investigate au fost următoarele: în grupa de vârstă de 15-19 ani au fost identificate 3 rezultate pozitive la markerul anti-HCV, ceea ce constituie 1,8%; în segmentul de vârstă 20–24 de ani – 2 rezultate pozitive (0,9%), 25–29 ani – 2 rezultate pozitive (5,4%), 30–34 ani – 1 rezultat pozitiv (4,5%) și 40–44 ani – 2 rezultate pozitive (9,5%). În grupa femeilor cu vârsta cuprinsă între 35 și 39 de ani markerul anti-HCV nu a fost depistat (figura 3).

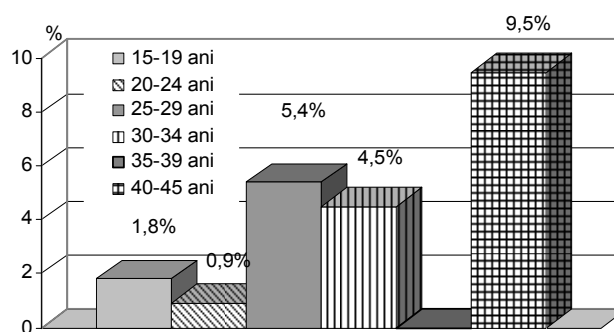

Figura 3. Nivelul de infectare cu anti-HCV, pe grupe de vârstă, a femeilor de vârstă fertilă din zona de Sud a R. Moldova.

Concluzii:

1. Circa 1,9% din femeile de vârstă fertilă examinate sunt pozitive la markerul anti-HCV.
2. În zona de Nord a republicii, markerul anti-HCV a fost depistat doar la 5 femei de vârstă fertilă din grupa de vârstă 20–24 de ani, ceea ce constituie 1,9%, pe când în zonele de Centru și Sud cea mai afectată grupă de vârstă este cea de 40–44 de ani. În acest segment de vârstă markerul anti-HCV a fost depistat la 10,3% din femeile investigate din zona de Centru și la 9,5% din zona de Sud a republicii.

Bibliografie

1. CDC. *Recommendations for prevention and control of hepatitis C virus infection and HCV-related chronic disease*, MMWR, 1998, no. 47, p. 1-9.
2. Dănilă M., Ilcuș R., Golea C., *Infecția cu VHB și VHC la pacienți cu boli transmise sexual*, în Revista de Medicină și Farmacie, Târgu-Mureș, 1997, nr. 43, p. 31.
3. Drobeniuc J., Hutin Y., Iarvoi P. et al., *Prevalence of hepatitis B, D and C virus infections among children and pregnant women in Moldova: additional evidence supporting the need for routine hepatitis B vaccination of infants*, in Epidemiol. Infect., 1999, no. 123, p. 463-464.
4. Mills P., Thorburn D., McCrudden E. A., *Occupationally acquired hepatitis C infection*, in Rev. Med. Microbiol., 2000, no. 11, p. 15-22.
5. Pânteia V., *Hepatitele virale acute și cronice. Actualități*. Chișinău, 2009, p. 227.
6. Persico M., Persico E., Suozzo R. et al., *Natural history of hepatitis C virus carrier with persistently normal aminotransferase levels*, in Gastroenterology, 2000, no. 118, p. 760-764.
7. Zanetti A.R., Tanzi E., Paccagnini S. et al., *Mother-to-infant transmission of hepatitis C virus*, in Lancet, 1995, no. 345, 289-291.
8. Шувалова Е.П., *Инфекционные болезни*, Москва, Изд. Медицина, 2005, с. 159-163.

Prezentat la 15.11.2011

Octavian Sajan,

laboratorul Epidemiologia hepatitelor virale,
Tel.: 069815023; 737322,
e-mail: sajen@zahoo.com